ОБЛАСТИМИЗ ПАХТАСИ 150 МИНГ ТОННАГА ЕТДИ

Кеча Юқори Чирчиқ районида 4,40, Бўкада 4,24, Оққўрғонда 4,04, Ўрта Чирчиқда 4,01 процент пахта тайёрланди. „Оқ олтин" далаларида ғайрат-шижоат билан меҳнат қилаётган ана шу пешқадам районларнинг марду майдонларига тенглашиш учун астойдил курашайлик!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 190 (3418). | Чоршанба, 28 сентябрь 1966 йил. | Баҳоси 2 тийин.

МАШИНА—ҚАНОТИМИЗ

Қишлоғимизнинг асфальт кўчаларида кечаю-кундуз қатнов узилмайди. Прицепларга қоп-қанорсиз ортилган «оқ олтин» карвонлари тўхтовсиз равишда тайёрлов пунктларига жўнатилиб турилибди. Колхозимизнинг қайси бригада ва звеносига борманг, ҳар бир киши ўзига топширилган ишни садоқат билан бажариб, бугун кечагидан кўпроқ пахта топширишдек масъулиятли ишга ўзининг муносиб ҳисса қўшаётганлигини кўриб қувониб кетади киши.

Ҳа, бизда 24 та қоп-қанорсиз пахта ташийдиган прицеп бор. Булар 16 та «зангори кема» терган пахталарни тўхтовсиз равишда ташиб турибди. Кунига баракали хирмон кўтаряпмиз. Манзилга тезроқ етиш учун куч ва ғайратни аямаялмиз. Ҳар бир механик-ҳайдовчи ўз ваъдасининг устидан чиқиш йўлида ҳалол меҳнат қилмоқда. Колхозимизда ўнта пахтачилик звеноси бор. Бу звеноларга механик-ҳайдовчилар бошчилик қилишмоқда. Улар ҳозир ҳам аввалгидек тер тўкиб меҳнат қилишяпти. Терим машиналарини моҳирлик билан бошқариб, отни қамчилашмоқда.

Олдинги пайтларда ҳар бир терим машинаси бир сменада уч тоннадан пахта терарди. Ҳозир-чи? Аҳвол тамомила бошқача. Механик-ҳайдовчиларимиз социалистик мусобақани кенг авж олдириб юборишди. Ҳар бир минут ва соатдан унумли фойдаланишяпти. Оқибатда бункерлардан тушаётган «оқ олтин» дурдоналари кўпайиб бормоқда. 5,5—6 тоннадан пахта тераётган азамат механизаторларимизнинг сони кўпайиб кетди.

Ана шулардан бири Қодиржон Хусайиновдир. У доимо ғайрат билан ишлайди. Кунига 6 тоннадан «ок олтин» теради. Бир беш кунликда салкам 30 тоннага яқин пахта териб берди. Кан Владимир, Ли Гим Сан ва бошқа «зангори кема» капитанлари ҳам ана шундай юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Биз 20 сентябрдан бошлаб пахтани икки сменада теришга кўчдик. Бу ёмон бўлмади. Суръатни янада кучайтириб юборди. Кунига биз йиллик планнинг 6—7 проценти миқдорида пахта топширяпмиз. Айниқса ишни икки сменада ташкил қилганимиздан кейин хирмонимизга барака кириб кетди. Биз биринчи теримнинг ўзидаёқ йиллик пахта тайёрлаш планини 70 проценти миқдорида ҳосил топширдик.

Йиғим-терим ҳам манзилга етай деб қолди. Хирмонга тўккан пахтамиз 80 процентдан ошиб қолди. Биз барча имкониятларимизни ҳисоблаб чиқиб, 3 октябрга қадар пахта тайёрлаш юзасидан берилган давлат планини тўла-тўкис бажаришга аҳд қилдик. Бунинг учун барча асос бор. Жуда кўпгина звенолар пахта тайёрлаш планини бажариб, мажбурият ҳисобига «оқ олтин» топширмоқдалар.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти йиғим-теримда актив қатнашаётган теримчиларни рағбатлантириш ва 15 октябрга қадар зиммага олинган социалистик мажбуриятни бажариш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқди. Бунда йиғим-теримда фаол қатнашаётган ҳар бир колхозчининг меҳнати тўла ҳисобга олинади. Пешқадамлар мукофотлан а д и. Бизда мавсумда 80 тонна «оқ олтин» терган механик-ҳайдовчилар учун биттадан мотовелосипед, 70 тонна терганлар учун олтин соат, 60 тонна терганларга соат мукофоти ажратилди. Илғор бригада ва звеноларга ҳар беш кунлик иш якунларига қараб кўчма Қизил байроқ ва вимпел берилиб турилыпти. Вимпел ва байроқ билан бир қаторда 20 сўмдан пул мукофоти ҳам топширилади.

Йиғим-терим кампанияси қизгин давом этаётган шу кунларда пахта хирмонлари яна ҳам безатилди. Илғорларнинг номлари «Ҳурмат тахтаси»дан ўрин олмоқда. Механик-ҳайдовчиларнинг баракали ишлаши учун барча қулайликлар яратиб берилган. Ҳамма ерда мазали иссиқ овқат тайёрланмоқда. Кўчма устахона ишлаб турибди.

Биз кейинги кунларда кўпминг килограммчи теримчилар сонини кўпайтириш юзасидан ҳам бирмунча ташкилий ва оммавий ишларни олиб бордик. Бунинг натижаси яхши бўляпти. Жуда кўпгина колхозчилар қўшимча равишда теримга сафарбар қилинди. Чевар теримчилар кўпроқ «оқ олтин» териб бериш юзасидан ўз зиммаларига мажбуриятлар олишди. Биз уларнинг бу ташаббусларини қўллаб-қувватладик. Шу билан бирга улар учун ҳам мукофотлар ажратдик. Пешқадамлик қилган, тўрт тоннадан ошириб пахта териб биринчиликни олган чевар теримчиларга 60 сўмлик, иккинчи ўринни эгаллаган теримчига 50 сўмлик, учинчи ўринни эгаллаган теримчига 40 сўмлик кийимлик материал ажратдик.

Биз пахтани ташиш, ортиш ва туширишда ишлаётган тракторчиларнинг хизматини ҳам унутмаймиз. Булар учун учта номи ёзилган соат мукофоти ажратдик. Албатта бу мукофотларнинг кўпи ўз зиммамизга олинган социалистик мажбурият бажарилгандан кейин берилади.

Ҳозир далада ишлаётган кишилар учун ҳақ тўлаш ҳам ёмон эмас. Биз биринчи ва иккинчи теримда ишлаган механик-ҳайдовчиларга уч тонна, учинчи теримда иштирок этган механик-ҳайдовчиларга эса 1,6 тонна норма қилиб белгиладик. Демак, нормани бажарган механизаторнинг даромади ёмон бўлмайди. Ҳар бир нормага тўртта меҳнат куни тўланади. Агар йил охирида ҳар бир меҳнат кунига 3 сўмдан пул тақсим қилинган тақдирда, уч тонна пахта терган механизатор 12 сўм ҳақ олади. Ўн кунда 12 тонна пахта терган механик-ҳайдовчининг иш ҳақи 120 сўмни ташкил қилади. Бунга қўшимча меҳнат ҳақи кирмайди. Бизда механик-ҳайдовчилар ўн кунда 30 тонна пахта териб беришлари керак. Нормаларини оширган механизаторларга қўшимча равишда 20 процент ҳақ ёзилади.

Бу ҳаммаси эмас. Пахтани сифатли терган механизаторлар учун ҳар гектарига 1,25 меҳнат куни ёзиб борилади.

Ҳозир биз пахта тераётган теримчиларга ҳам аванс пуллари бериб турибмиз. Ҳар бир килограмм терилган пахтага 5 тийиндан ҳақ тўланяпти. Йиғим-теримда қатнашаётган мактаб ўқувчиларига эса 6 тийиндан пул бериб турибмиз. Шу билан бирга ерга тўкилган пахталарни териб олувчилар учун ҳам алоҳида ҳақ тўлаяпмиз.

Буларнинг ҳаммаси колхозчиларимизнинг ишга бўлган муҳаббатларини ошириб юборди. Ҳар бир киши пахтани тез ва тоза теришга ҳаракат қиляпти. Ишни пухта ташкил қилишда бизга агитаторларимиз яқиндан ёрдам беришяпти. Илгорларнинг тажрибаларини кенг ёйишяпти.

Биз пахтани қанчалик тезроқ йиғиштириб олсак шунчалик баракали хирмон кўтаришимизни яхши биламиз. Ҳамма куч ва ғайратимизни ишга солиб, ҳосилнинг асосий қисмини ёғин-сочинга қолдирмай тезда йиғиштириб оламиз.

В. ХАН,
Оққўрғон районидаги «Заря коммунизма» колхозининг раиси.

Қ. ПЕРШЕЕВ,
колхоз партия комитетининг секретари.

ПАХТАЗОР ЛОЧИНЛАРИ

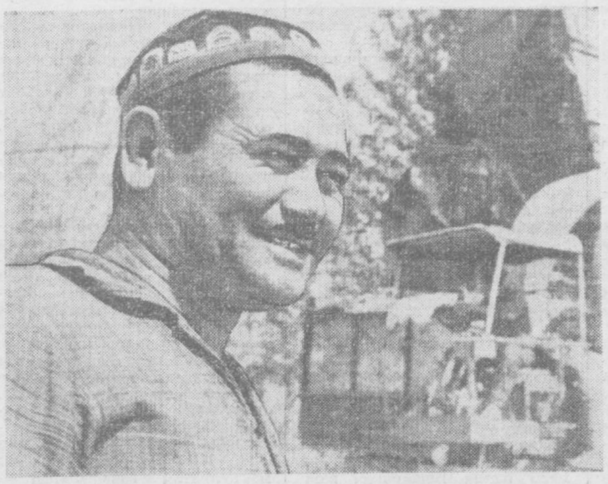

● Областимизнинг барча хўжаликларида йиғим-терим суръати тобора жадаллашмоқда. Хирмонга барака киритишда азамат механик-ҳайдовчилар ўзларининг қаҳрамонона меҳнатлари билан катта ҳисса қўшмоқдалар. Сиз суратларда (юқоридан-пастга) кўриб турган баҳодир йигитлар—1-«Оққўрғон» совхозидан Жумабой Қувондиқов, Ўрта Чирчиқдаги Свердлов номли колхоздан Пардали Кошаев, Қодирбек Сафаров ўртоқлар кунига «зангори кема» бункерларидан 4—5 тоннадан пахта тўкмоқдалар. Улар мавсумда камида 70—80 тоннадан пахта териш мажбуриятини олганлар.

Дала гвардиячилари, деҳқонлар мададкори бўлган шу азаматларга ўз ҳалол меҳнатларида зафар ёр бўлсин.

БИР ТЕРИМДА—ЙИЛЛИК ПЛАН

Пахта терими тобора қизиб бормоқда. Ҳамма маррага олдинроқ етиш учун интилмоқда. Деҳқоннинг ҳақиқий мададкори механизаторлар техниканинг куч ва қудратини намойиш қилмоқдалар. Деҳқонларнинг қувончига қувонч қўшмоқдалар. Улар пахтачиликнинг келажаги, порлоқ истиқбол йўлларини кўрсатмоқдалар. Бу қуруқ гап эмас. Бригадамиз механизаторларидан Ли Иннокентий, Ким Владимир ўртоқлар биринчи теримда 7 гектарли пахта майдонининг ҳар гектаридан 23 центнердан хирмон кўтардилар, қўшни бригадада Ким Александр, Ким Алексей, Шек Владимир ўртоқлар бир юришда 25 центнердан, яъни йиллик план миқдорида пахта териб олдилар. Бу — катта ғалаба, юксак кўрсаткич, бу—пахтачиликнинг келажаги. Шунинг учун ҳам ҳозир ҳамма машинага ихлосманд.

Илгарилари бир кунда 2-3 процент миқдорида пахта териб топширсак, теримизга сиғмай севинардик. Ҳозир бу ҳеч гап бўлмай қолди. Бригадамиз аъзолари бир-икки кун олдин 4—5 процент миқдорида пахта териб топшираётган эдилар. Шу кунларда эса 7-8 процент миқдорида пахта териб топширилмоқда. Биз биринчи октябргача йиллик планни бажариб, катта довондан ошиш учун курашмоқдамиз. Маррага биринчилар қатори етиб олмоқчимиз. Чунки бригадамизнинг Ли Иннокентий, Ким Владимир сингари моҳир механик-ҳайдовчилари, С. Турғунбоева, З. Шарипова, Х. Назиллаева, О. Усмонова сингари кўпгина чевар теримчилари бор.

Мен фақат ўз бригадамизни олдинда, деб мақтана олмайман. Бошқа бригада аъзолари ҳам қараб туришгани йўқ. Ҳамма бригада аъзолари баравар ҳаракат қилиб, маррага илгарироқ етиш учун курашишяпти, бир-бирлари билан беллашяпти. Масалан, ўртоқ Цой Владимир бошлиқ бригада пахта териш ва топширишда биз билан тенг келаяпти. Бир ҳаракат қилишса биздан ўтиб кетишлари, маррага олдинроқ етиб боришлари, мусобақада ғолиб чиқишлари ҳеч гап эмас. Комилбой Ўринбоев бошлиқ бригадада ҳам иш чакки эмас. Уларни ҳам З. Бурхонов, У. Юсупов, Ким Иван сингари моҳир механизаторлари, кўпгина чевар теримчилари бор. Улар ҳам отни қамчилашяпти.

Ҳозир далаларимизда ана шундай қизғин кураш, астойдил ҳаракат давом этмоқда. Ҳаммамизнинг ниятимиз колхозимиз бўйича 1599 тонна эмас, балки мажбуриятга мувофиқ, 1845 тоннадан ҳам ошириб пахта териб топширишдан йиллик планни октябрнинг биринчи ўн кунлигидан қолдирмай бажаришдан, пахтани асосан биринчи сортга топширишдан иборат.

Тез, тоза ва биринчи сортли пахта териб, давлатга топшириш шу кунлардаги асосий шиоримиздир.

Мовут СУЛТОНОВ,
Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь» колхозининг бригада бошлиғи.

ТОШКЕНТ ПАХТАКОРЛАРИГА

Эй, азиз Тошкент, қувонгил, катта карвонинг келур,
Катта карвонинг изидан янги давронинг келур.
Ойга кўз-кўз қилғучи салмоқли хирмонинг келур,
Қўлда байроқ, қўр тўкиб мардона арслонинг келур.
Кўк ўпар хирмон ясаб ҳурматли деҳқонинг келур.
Оққўрғонингни оқолтинли оққўрғони бор,
Шонли Чирчиқ бўйларида дур ва нурлар кони бор.
Бахт гулини ўстирувчи қўли гул деҳқони бор,
Яшнаган гулшан аро жондан ширин жонони бор,
Даста-даста гул териб, гулюзли жононинг келур.
Йил бўйи ҳосил чироғига бўлиб парвоналар,
Айладинг меҳнат, тўкиб пешонадан дурдоналар.
Шул сабабдан гулга айланди саноқсиз шоналар,
Гул кўсак бўлди-ю, мўл ҳосилга тўлди хоналар.
Тўлдириб йўлни бугун ҳосил-шараф-шонинг келур.
Пахтазоринг денгизида кемалар жавлон урар,
Кемаларни паҳлавон эшкакчилар олға сурар.
Ҳар қадамда пахтадан водий аро тоғлар қурар,
Паҳлавонлар мақтови тилларда елдек гуркирар.
Боқ, ажойиб довюрак, шавкатли полвонинг келур.
Ишни қойил этгучи шўх қизларинг мафтуниман,
Кўзи шаҳло-ю, қоши қундузларинг мафтуниман.
Қўйчи, ҳар на бор гўзал юлдузларинг мафтуниман,
Дамба-дам бир хушхабар, шул сўзларинг мафтуниман,
Мадҳиянгни куйлашиб Васфий ғазалхонинг келур.

М. ВАСФИЙ.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш планини муддатидан олдин бажарганликлари учун область ҳурмат тахтасига ёзилдилар

Бўка районидаги Тимирязев номли колхознинг **Абдукарим ХУЖАЕВ** бошлиқ звеноси. Бу звено пландан ташқари 54 тонна пахта сотиш мажбуриятини олди.

Шу райондаги Калинин номли колхознинг **Хуршид ҲАСАНОВ** бошлиқ звеноси. Бу звено пландан ташқари 55 тонна пахта сотиш мажбуриятини олди.

Шу райондаги «Гулистон» колхозининг **Султон ЭСЕРХОНОВ** бошлиқ звеноси. Бу звено пландан ташқари 95 тонна пахта сотиш мажбуриятини олди.

Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг **Эргаш ҚУРБОНБОЕВ** бошлиқ звеноси. Бу звено пландан ташқари 30 тонна пахта сотиш мажбуриятини олди.

● Республика кўчма Қизил байроғини қўлда маҳкам сақлаётган Оққўрғон районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозида машина терими қизғин боряпти. Суратда: совхознинг 1-бўлимида «зангори кема»лар бункеридан тўкилаётган пахта прицепларда қабул пунктларига жўнатилмоқда.

А. Абалян фотолари.

ОҚ ОЛТИН ХИРМОНИГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 27 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунда терилган	Мавсум бошидан	Бир кунда машинада терилган	Мавсум бошидан бери машинада терилган
Оққўрғон	4,04	55,83	4,66	65,98
Ўрта Чирчиқ	4,01	49,98	4,82	54,31
Юқори Чирчиқ	4,40	49,34	9,13	87,53
Оржоникидзе	3,31	48,02	—	—
Бўка	4,24	45,64	5,54	56,27
Бекобод	3,46	42,55	4,38	42,63
Калинин	2,79	41,66	—	—
Янгийўл	3,29	39,71	4,35	38,59
Область бўйича:	3,83	47,10	4,85	54,00

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ МОСКВАГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош Секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Болгария Халқ Республикаси, Югославия Социалистик Федератив Республикаси ва Венгрия Халқ Республикасига қилган сафаридан 26 сентябрда Москвага қайтиб келди. КПСС Марказий Комитетининг Секретари ўртоқ Ю. В. Андропов ҳам у билан бирга қайтиб келди. (ТАСС).

САНОАТЧИЛАР ҒАЛАБАСИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармаси хабар қилади:

Ўзбекистон саноатининг ходимлари беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун ўтказилаётган умумхалқ мусобақасида янги муваффақиятларга эришдилар. Улар 27 сентябрда ялпи маҳсулот ва буюмларнинг кўпгина энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан тўққиз ойлик план бажарилганлиги тўғрисида рапорт бердилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармаси хабар қилади: Ўзбекистон пойтахти— Тошкент шаҳар саноат корхоналарининг коллективлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган мусобақага қўшилиб ва зилзила оқибатларини тезликда тугатиш учун фидокорона кураш олиб бориб, ялпи маҳсулот ва буюмларнинг кўпгина энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан тўққиз ойлик планни муддатидан илгари, 27 сентябрда бажардилар.

(ЎзТАГ).

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА

ЖАНГЛАРДА ЎТГАН УМР

Бир минг тўққиз юз ўн олтинчи йил. Йигирма баҳорни кўрган Абдусаттор Хўжанд темир йўл станциясига ишга кирди. Янги шароит, ишчилар синфи билан бўлган алоқалар Абдусатторга мамлакатнинг ҳатто узоқ-узоқ жойларида рўй бераётган воқеаларни ҳам чуқурроқ англаб олишга имкон берди. Октябрь инқилобининг яқинлашиб қолганлиги сезилиб турарди. Халқнинг норозилиги борган сари зўраяётганлигини йигитлар яхши билишарди. Бу норозилик қаҳру-ғазабга, «оқ подшо»га нисбатан қатъий норозиликка айлана борди.

Ўша йилнинг ёзида Хўжанд станциясига генерал-губернатор Куропаткин келди. Бир гала маҳаллий бойлар Туркистон ўлкаси генерал-губернаторини зўр иззат-икром билан кутиб олиш мақсадида яқин қишлоқлардан деҳқонларни станцияга ҳайдаб келишди. Оломоннинг қаҳр-ғазабидан қўрққан Куропаткин ўз нутқини тугатмай, шошилинч равишда извошига ўтирди-да, маҳаллий амалдорларнинг паноҳида Хўжандга қочиб қутулди.

Абдусатторнинг онаси Ҳамрохон Собирова ҳам ана шу намойишчилар орасида эди. Ҳамро опа маҳаллий бой мулла Ғафурнинг фарзандлари Мажид ва Ҳамиднинг ножўя хатти-ҳаракатлари, жирканч ишларини очиқ-ойдин фош қилиб ташлади. Шу воқеанинг эртаси куниёқ жазо отряди «исёнчилар»дан қасос олишга киришди. Ҳамрохоннинг уйида ёлғиз қолганлигидан фойдаланиб, уни ваҳшиёна ўлдирдилар.

Меҳрибон онадан жудо бўлган Абдусаттор бойлар ва чор ҳокимияти амалдорларининг зулмидан қутилиш учун ашаддий ва кучли душманга қарши яккама-якка олишиш фойдасиз эканлигини тушунарди. Курашнинг қандайдир бошқача йўлини топиш лозим эди.

Ниҳоят, ана шундай йўл топилди. Рус темир йўл ишчиларидан Кушнарев, Рогачев, Мокрушин ва бошқа большевиклар Абдусатторга атроф-теваракда рўй бераётган воқеаларни тўғри тушуниб олишга ҳамда курашнинг бирдан-бир тўғри йўлига ўтиб олишга ёрдам бердилар. Айниқса, Виктор Савельевич Кушнарев ёш ишчи Абдусаттор Шерматовнинг биринчи сиёсий маслаҳатчиси бўлди. Абдусаттор кекса коммунистлар, ишчилар ҳузурида тез-тез бўлиб, улар билан суҳбатлашадиган бўлиб қолди. Тажрибали большевик Кушнарев уни большевиклардан Мокрушин ва Аширматов билан таништирди.

Абдусаттор Хўжанд станциясида ишлаётган большевикларнинг муҳим топшириқларини бажонидил бажарарди. Бу Абдусатторнинг революцияга қўйган илк қадами бўлди. У Россия марказида рўй бераётган революцион ҳаракат тўғрисида камбағал деҳқонлар орасида суҳбатлар ўтказар, ўз тингловчиларига революцияни тайёрлаш ҳақида гапириб берар, уларни курашга даъват этарди.

1917 йил... Ишчилар синфи деҳқонлар билан биргаликда чор ҳокимиятини улоқтириб ташлади. Коммунистлар партияси раҳнамолигида социалистик революция ғалаба қозонди.

Абдусаттор Шерматов 1918 йили Хўжанд станциясида ташкил этилган коммунистик дружинага аъзо бўлиб кирди. Ўша йилнинг ўзидаёқ темир йўл ишчилари билан биргаликда коммунистлар партияси сафига қабул қилинди. Илғор ишчи, революцион ишда чиниққан ёш коммунистни 1919 йилнинг охирида Қўқондаги қизил командирлар ва сиёсий ходимлар мактабига ўқишга юборишди.

Бу ерда қарийб бир йил таълим олгач, Абдусаттор биринчи мусулмонлар кавалерия полки ихтиёрига юборилди ва 1920 йилда Бешариқда жойлашган учинчи эскадроннинг сиёсий раҳбари қилиб тайинланди. Бу эскадрон Қизил Армиянинг бошқа қисм ва бўлинмалари ҳамда кўнгилли дружина ва отрядлар билан елкама-елка туриб, Мадаминбек, Омонполвон, Раҳмонқул, Ислом ва бошқа қўрбошиларнинг отрядларини тор-мор келтиришда фаол қатнашди.

1922 йил. Шерматов Хўжандга қайтиб, кўнгилли отлиқлар отряди тузишда иштирок этади, отряд командирининг ёрдамчиси бўлиб хизмат қилади. Отряд Машраб, Абдулаҳад, Маҳсум, Турди, Норқўзи, Холбўта, Аҳмадхўжа каби босмачиларнинг Ўратепа ва Хўжанд атрофида изғиб юрган галаларини йўқотишда қатнашади.

Коммунист Шерматовни жонажон партия қайси ишга юбормасин, у партия топшириғини виждон амри билан, оташ қалб даъвати билан бажо келтирарди. У 1923 йили Матчоҳ партия ташкилотининг секретари, келаси йили милиция бўлими бошлиғи вазифаларида ишлар экан, Буденний суворийлари билан ёнма-ён туриб, Аҳмадхўжа ва Холбўта бошлиқ босмачилар шайкасини тугатишда жонбозлик кўрсатди.

А. Шерматов шундан сўнг масъулиятли вазифаларда — сув ва ер ислоҳоти бўйича тузилган комиссияларда ишлади. Сўнгра Хўжанд халқ судьяси Шерматов Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг тавсияномаси билан Хўжанд округ судига раис қилиб тайинланади. Айни замонда у уезд ҳамда округ партия ва ижроия комитетларининг аъзоси, хотин-қизларни озодликка чиқариш бўйича округ комиссиясининг раиси эди.

1927—1929 йилларда эса Тожикистон автоном республикаси, сўнг Тожикистон ССР Ижроия комитетига аъзо қилиб сайланади. Ички синфий душманлар — қулоқларни тугатишда, қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш, деҳқонларни коллектив хўжаликларга жалб этишда ҳам актив ишлади у.

1930 йили Абдусаттор Шерматов Тошкентга келади ва бу ердаги партия ва совет ташкилотларида ишлайди. Бу орада у неча марта меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига депутат қилиб сайланади.

...Йиллар ўтди. Умри шиддатли жангларда ўтган Абдусаттор ака Шерматов ҳозирги пайтда кексалик ҳузур-ҳаловатини суриб яшамоқда. 1918 йилдан партия аъзоси Абдусаттор Шерматов севимли Ватанимиз бахт-саодати йўлида, халқимиз олдида кўрсатган сидқидил ва ҳалол хизматлари учун эл-юрт ҳурматига сазовор бўлди.

Ҳ. ТОЖИБОЕВ.

ТЕЗ ВА СОЗ ҚУРАЙЛИК

«Главташкентстрой» партия комитетининг навбатдаги пленуми Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Тошкент шаҳридаги зилзила оқибатларини тугатиш, шаҳарни тиклаш ва қайта қуриш бўйича 1966 йил 29 июнь ва 23 август қарорларининг бажарилиши тўғрисида «Главташкентстрой» бошлиғининг биринчи ўринбосари **В. С. Скребневнинг** докладини тинглади ва муҳокама қилди.

— Шу йилнинг ўтган саккиз ойи мобайнида, — дейди докладчи, — «Главташкентстрой» ва унинг пудратчи ташкилотлари 89 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажардилар. 257 минг квадрат метр турар-жой майдони, 10 та янги мактаб биноси, 7 та болалар боғча ва яслилари қуриб фойдаланишга топширилди. 159-қурилиш трести, 2-«Таштрансспецстрой» ихтисослаштирилган трести ва бошқа қатор ташкилотлар яхши кўрсаткичларга эришдилар.

Биноларни қайта тиклаш бошқармаси саккиз ойлик планни 101,6 процент бажарди. 12 минг 557 квартира, 52 мактаб ва қатор бошқа объектлар ремонт қилинди ва қайта тикланди.

Бироқ, план топшириқларини бажаришда барча имкониятлардан ҳам тўла фойдаланаётирмиз, деб бўлмайди. Умумқурилиш ва ихтисослаштирилган трестлардан саккизтаси саккиз ойлик топшириқни бажаргани йўқ. Бунинг оқибатида «Главташкентстрой» бўйича саккиз ойлик план 93 процентда қолиб кетди.

Баъзи трест ва бошқармаларнинг раҳбарлари, партия ташкилотларининг секретарлари меҳнатни ташкил этиш масалалари, кишилар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишлар билан жиддий шуғулланмадилар. Ишлаб чиқариш резервларидан фойдаланиш, моддий-техника ресурсларини тежаб-тергаб ишлатиш ўрнига айрим ҳолларда хўжасизликка йўл қўйилди. Бош пудратчи ва пудратчи ташкилотлар ўртасида ҳамжиҳатлик бўлмаганлиги учун ҳам йирик камчиликлар рўй берди.

— «Главташкентстрой» ва унинг барча пудратчи ташкилотлари олдида турган асосий вазифа,—дейди ўртоқ В. С. Скребнев, — зилзиладан зарар кўрган оилаларни уй-жой билан таъминлашдан иборат экан, биз бинокорлар барча куч ва ғайратимизни ана шу масъулиятли вазифани тезроқ бажаришга қаратмоғимиз лозим. Шу йил 1 ноябргача турар-жой биноларининг 70 процентини қуриб беришимиз лозим эди. Бироқ бу вазифа кўнгилдагидек бажарилаётгани йўқ. Август ойида 26 минг ўрнига атиги 8 минг 773 квадрат метр турар-жой биносини фойдаланишга топширдик.

Трестлар, бошқармалар ва барча ташкилотлар раҳбарлари, партия ташкилотларининг секретарлари, коммунистлар оммани олдимизда турган зарур вазифаларни бажаришга сафарбар этмоқлари керак. Қурилиш машина ва механизмларининг, автомашиналарнинг икки сменада ишлашини ташкил этмоқ зарур.

— Ҳар қандай ишнинг муваффақияти, дейди докладчи кишилар меҳнатига боғлиқ. Қурилишда кеча-кундуз фидокорона меҳнат қилаётган бинокорларнинг маданий-маиший эҳтиёжларини ҳар томонлама қондириш чора-тадбирларини кўриш лозим. Қурувчиларнинг вақтинча яшаб турган жойларида, қурилиш майдонларида озиқ-овқат ва саноат моллари билан савдо қилишни кенгайтириш зарур. Токи улар қимматли вақтларини бекорга сарфламасинлар.

Шубҳа йўқки, «Главташкентстрой» бинокорлари Иттифоқимизнинг турли шаҳар ва областларидан келган қардошлар ёрдамида янги, навқирон Тошкент бунёд этадилар. «Главташкенстрой» партия комитети Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорларини бажаришда ўзининг уч мингдан ортиқ коммунистлари билан биргаликда коммунистик меҳнат намуналарини кўрсатадилар.

Ўртоқ В. С. Скребнев доклади юзасидан бўлган музокараларда биринчи бўлиб 159-қурилиш трести партия комитетининг секретари **А. Исҳоқов** сўзга чиқди. Ўртоқ Исҳоқов трест бўйича саккиз ойлик план топшириқларини 104,3 процент қилиб бажарилганлигини, қурилиш ҳажми 1,5 миллион сўмга кўпайганлигини айтди.

— Трестимиз коммунистларининг 70 проценти, — деди нотиқ,—бевосита ишлаб чиқариш билан банд.

Лекин ҳали имкониятларимиз даражасида ишлаётганимиз йўқ. Бунга баъзи бинокорлик материалларининг етишмаслиги, лойиҳа-смета ҳужжатларининг вақтида олинмаётганлиги сабаб бўлмоқда.

153- трестнинг 1 қурилиш бошқармаси коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи **Р. Зиёев** бригада коммунистларининг ажойиб ишлари ҳақида гапириб берди.

Доклад юзасидан бўлган музокараларда «Главташкентстрой» партия комитетининг секретари **А. А. Каприелов**, 1-«Строймеханизация» тресты партия комитетининг секретари **А. Поздняков**, 4-қурилиш тресты бошқарувчиси **Е. П. Кириенко** ва бошқа ўртоқлар қатнашдилар.

Пленум ишида Ўзбекистон КП Марказий Комитети қурилиш бўлимининг мудири **М. С. Саидов**, Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари **М. О. Толипов**, бинокорлик материаллари саноати министри **А. Каримов** ўртоқлар иштирок этдилар.

Пленум муҳокама қилинган масалалар юзасидан қарор қабул қилди.

ПРОПАГАНДИСТЛАР КЕЧАСИ

Пойтахтнинг Ленин райони пропагандистларининг дам олиш кечаларини ўтказиш анъанага айланган. Куни кеча район пропагандистлари партия маорифи системасида янги ўқув йилининг бошланиши олдидан яна бир марта ана шундай кечага тўпландилар.

Пропагандистлар «Огонёк»инийнг дастлабки саҳифаси Ленинга бағишланди. Қишки саройга ҳужум қилиниши ҳақидаги фильмдан парчалар кўрсатилди.

Сўнгра район партия комитетининг секретари И. Мельникова пропагандистларни янги ўқув йилининг бошланиши билан қизғин табриклади.

Кечада районнинг энг яхши пропагандистлари ҳурмат билан тилга олинди. Улар учун халқ филармонияси ҳаваскорлари концерт қўйиб беришди.

Кафанов номли паркда ўтказилган бу кечада пропагандистлар ўз тажрибаларини ўртоқлашдилар, ҳамкасблари билан биргаликда яхши ҳордиқ чиқардилар.

● Машинасозлар кунини муносиб совғалар билан кутиб олган «Таштекстильмаш» заводи коллективи шу кунларда Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига вахтада туриб меҳнат қилмоқда. Ишчилар тайёрланаётган агрегатлар сифатини яхшилаш, таннархини арзонлаштиришга ҳаракат қилмоқдалар. Суратда: корхона илғор ишчиларидан бир группасини кўриб турибсиз.

В. Сироткин фотоси.

ҲАРБИЙ БИНОКОРЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг ҳарбий бинокорларга қарата Мурожаати Сергели бунёдкорлари ғайратига-ғайрат, кучига-куч қўшиб юборди. Қурилиш ишларини жадаллаштириш бўйича барча имкониятлар ишга солинаётир. Ҳарбий бинокорлар мурожаатга жавобан 1 ноябргача 100 минг квадрат метр, 1 январгача яна 50 минг квадрат метр турар жойни фойдаланишга топширишга қарор қилдилар.

— Сергелига дастлаб келган кезларимизда ёш солдатларнинг кўпчилиги ҳали ранда ушлашни, ғишт теришни яхши билишмас эди, — дейди рота командири К. Куваев. — Кунлар ўтиши билан солдатлар бинокорлик касбининг миридан сиригача пухта ўрганиб олдилар. Ҳозир барча бригадалар топшириқни ортиғи билан адо этишмоқда.

Эгамов, Шулпин, Аҳмедов ўртоқлар бошлиқ бригада ва звенолар аъзолари чиндан ҳам уста бинокор бўлиб қолишган. Улар шу кунларда тағин ҳам ғайрат билан ишлаб, кунлик топшириқларини ортиғи билан бажаришяпти. Мурожаатдан сўнг азаматлар ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар олишди. Ўртоқ Шулпин бошлиқ звено 1 ноябргача яна ўн та уйни, Аҳмедов бошлиқ бригада аъзолари 10 октябргача янги ошхона биносини, Эгамов бошлиқ бригада эса 10 октябргача 30 та бир хонали уйни тўла қўлдан чиқариш учун курашмоқдалар.

Юксак мажбурият ҳарбий бинокорларни янги-янги марралар сари бошламоқда. Улар ҳозир кунни тунга улаб меҳнат қилишяпти. Ҳамманинг дилида бир эзгу ният — у ҳам бўлса совуқ кунлар бошлангунга қадар зилзиладан бошпанасиз қолган тошкентликларга кўркам ва чидамли турар-жойлар калитини топширишдир.

Н. БОЙМАТОВ.

РЕМОНТЧИЛАР ҒАЙРАТИ

Корхонамизда бинокорлик бригадаси тузилмасдан олдин бафуржа ўтириб, зилзила келтирган зарарни бирма-бир ҳисоблаб чиқдик. Штаб аъзолари ишчилар, инженер-техник ходимлар уйларида бўлиб, зилзила келтирган зарарни аниқладилар. 300 та квартира ремонт талаб бўлиб чиқди. Уларнинг кўпчилиги жиддий шикастланган эди. Комбинат маъмурияти, партия ташкилоти ва касаба союзлари комитети ремонт ишларини бажарувчи бригада тузишга қарор қилдилар. Шундан сўнг 40 кишилик бригада ташкил топди. Унга биз кўнгиллиларни бириктирдик.

Бригада аъзолари ўз зиммаларига юклатилган вазифани яхши билар эдилар. Шунинг учун ҳам вақтни ғанимат билиб, тезда ишга киришиб кетдик. Корхона маъмурияти бизни тегишли қурилиш материаллари билан таъминлаб турди. Алебастр, ғишт, цемент, тахта ва бошқа хил материалларни ўз вақтида ремонт майдонига етказиб берилди.

Орадан кўп ўтмай ишчиларнинг дастлабки квартиралари фойдаланишга шай бўла бошлади. Ремонтдан чиққан уйларга кўчиб кираётган ишчилар бинокорлардан беҳад миннатдор эдилар. Одамлар чеҳрасидаги табассум бизнинг кучимизга куч, ғайратимизга ғайрат қўшиб юборди. С. Билинкин, Р. Шайаҳметов, В. Васильев каби пешқадамлар смена топшириқларини 1,5—2 ҳиссага етказиб бажаришга ҳаракат қилдилар.

Ҳозиргача комбинат бинокорлари 120 дан ортиқ квартирани тўла ремонтдан чиқариб бўлдилар. Шуниси қувончлики коллективимиз фақат бизга кўз тикиб ўтиришмади. Ўз уйини ўзи ремонтдан чиқариш истагини билдирганлар ҳам топилди. Улар сони кун сайин ошиб борди. Шуни ҳисобга олиб, корхона фондидан ишчиларга ёрдам учун 2 минг дона шифер, кўплаб тахта, ғишт ва бошқа материаллар учун қўшимча маблағ ажратилди. Шу кунгача комбинат маъмурияти 8 минг сўмга яқин, касаба союзлари комитети 1700 сўм ва озиқ-овқат саноати касаба союзлари область комитети 800 сўм пулни ўз маблағидан олиб ишчиларга тақсимлаб бердилар. Бу маблағлар билан яна кўплаб квартиралар ремонтдан чиқарилди.

Ремонт ишларини бажараётган биргина бизнинг бригада эмас. Андижон сут комбинатидан И. Букреев, А. Ҳусниддинов, Қарши сут комбинатидан У. Мўраев, Ф. Муистов ва бошқа ўртоқлар ҳам Тошкентга ҳашарга келишган. Улар ҳам алоҳида бригада ташкил этиб, комбинатимиз ишчиларининг квартираларини тиклаб беришда бизга яқиндан ёрдам бермоқдалар. Дўстларимиз ёрдамидан биз ғоятда хурсандмиз. Ҳаммалари сидқидилдан, ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Яқинда биз ички имкониятларни ҳисоблаб чиқиб, зиммамизга конкрет мажбурият олдик. 30 сентябргача барча квартиралар ремонтини тўла-тўкис тугаллаймиз.

Сўз бердикми, унинг устидан албатта чиқамиз. Илгари ҳам график бўйича ишлаб, олдимизга қўйилган вазифаларни ўз вақтида бажариб келардик. Ишчилардан Е. Дашкин, Қ. Комилов, Х. Зокирова, Я. Рижов ва бошқа ўнлаб ўртоқларнинг оилалари муддатидан олдин ремонти тугалланган ўз уйларига кўчиб ўтдилар. Бундан буён ҳам биз графикдан ўзиб ишлашга ҳаракат қиламиз.

А. ЧЕРТОВ,
Тошкент гўшт комбинати бош механиги, ремонтчилар бригадасининг бошлиғи.

ҚУРБОН ОТАНИНГ 102 ҚИЗИ

26 сентябрь куни Тошкентдаги Олмазор маҳалласида қуйидаги ажойиб воқеанинг гувоҳи бўлишингиз мумкин эди. Бир тўда қизлар рюкзак ва чемодан кўтариб олиб, бутун кўчани тўлдириб келишарди. Паст бўйли, серҳаракат кўк ишчи кийимидаги бир чол уларнинг олдинги сафида келарди.

Бироздан сўнг В. И. Ленин номидаги Республика хотин-қизлар педагогика билим юртининг раҳбарлари ҳарбийчасига қисқа рапортни қабул қилишди:

— 102 қизимни олиб келдим! Ҳаммаси пахта теримига тайёр, ўзим уларга бригадирлик қиламан...

Қурбон ота Бекмуҳамедов шундай деб рапорт берди.

Эндиликда фақат Олмазор маҳаллясигина эмас, балки бутун Тошкент аҳолиси ҳам бу кишининг номини чуқур ҳурмат билан тилга олади. Октябрь социалистик революциясининг, босмачиларга қарши курашнинг иштирокчиси бўлган Қурбон ота Улуғ Ватан уруши йилларида ҳам юксак онглилик намунасини кўрсатди. Одесса, Ленинград, Киев ва Орел шаҳарларидан Тошкентга эвакуация қилинган жуда кўп болалар Бекмуҳамедовлар уйида бошпана топишган эди. Фақат бошпанагина эмас. Қурбон ота уларнинг ҳар бирига, турли миллат кишиларига — рус, украин, еврей, татар болаларига қадрдон ота бўлиб қолди, уларни парваришлади, ғамхўрлик қилди. Ҳаммаларига ихтисосни эгаллаш, ишга жойлашишда кўмаклашди. Ҳозиргача Қурбон отанинг уйига мамлакатнинг турли жойларидан эндиликда инженер, артист, токарь, шофер бўлиб етишган ана шу болалардан хатлар келиб туради. Улар чин қалбдан бу ажойиб кишига миннатдорчилик билдиришади.

26 апрель тонгида Тошкент тупроғи ерости стихияси зарбаларидан ларзага келган пайтда, Бекмуҳамедов 82 ёшга тўлган эди. Унинг уйи омон қолди, лекин кўп жойларида ёриқлар пайдо бўлди. Лекин чол аввалгидек фақат ўз тинчлигини ўйламади, у бошқа кишиларнинг тақдири ҳақида ҳам қайғурди. Биринчи зарбадан сўнг оз вақт ўтгач у Максим Горький кўчасига бориб, Шамсуддиновлар оиласининг буюмларини бузилиб кетган бино остидан олиб чиқишда кўмаклашди. Тўрт кишидан иборат бу оила билан чол ўз уйида, зилзиладан зарар кўрган кишиларни олиб келгандан сўнг танишди.

Орадан кўп ўтмай яна бир танишув рўй берди. Қурбон ота В. И. Ленин номидаги хотин-қизлар педагогика билим юрти биносининг олдидан ўтатуриб, юклари билан кўчада ўтириб олган 17 қизни кўриб қолди. Улар ётоқхона вайрон бўлди, қаерда тунашимизни билмаймиз, дейишди. Орадан бир неча соат ҳам ўтмасдан улар ювиниб ва овқатланиб бўлгач, чолнинг уйида, стол атрофида ўтириб, унинг содиқ ва меҳрибон рафиқаси Шарофат холанинг дилкаш суҳбатини тинглаб ўтиришарди.

— Энди мен бойиб кетдим, аввалги икки қизим қаторига яна ўн еттитаси қўшилди, — дерди Қурбон ота қўшниларига суюниб.

Кейин қизларнинг сафи тез ўсиб борди. Уникига бошпанасиз қолган дугоналари келишди — қизлар 40 тага етди. Кейин яна 17 қиз қўшилди. Билим юртида ўқув йили бошланиши арафасида эса 102 бўлғувси педагог Бекмуҳамедовларни ўз онам ва отам, деб айтадиган бўлишди. Уларнинг ҳаммаси учун чол ва кампир уйида ҳам, улар қалбида ҳам жой топилди. Уйим кенгроқ бўлсин, деб Қурбон ота ўз болаларини қариндошлариникига жойлаштириб қўйди.

Сентябрь оқшомларининг бирида Қурбон ота пахта терими ҳақида гап очиб қолди.

— Пахтакорларимизга ёрдам берамизми? — деб сўради у қизлардан.

«Оилавий кенгаш»да қабул қилинган қарор Қурбон ота ва Шарофат холани қувонтириб юборди. 102 қизнинг ҳаммаси, биз пахта теримида Бекмуҳамедовлар хонадонининг обрўсини туширмаймиз, деб айтишди.

26 сентябрь куни Қурбон отанинг ҳамма қизларидан иборат бригада «Фарҳод» совхозига жўнаб кетди. Бутун маҳалла уларга муваффақият тилаб қолди.

Г. ЛИПШИЦ
(ЎзТАГ мухбири).

● Бу суратдаги тўрт қаватли ҳашаматли бино Тошкент уй-қурилиш комбинати қурувчиларининг биринчи туҳфаси.

А. Тўраев фотоси.

ЛЕНИНЧА ПРИНЦИПЛАР АСОСИДА

ВЦСПС ПРЕЗИДИУМИНИНГ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАНИ ТАШКИЛ ЭТИШНИ ЯХШИЛАШ ТЎҒРИСИДАГИ ҚАРОРИ

ВЦСПС президиуми социалистик мусобақани ташкил этишни яхшилаш тўғрисида қарор қабул қилди.

Қарорда айтиладики, ҳозир социалистик мусобақада ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг кўпчилиги актив қатнашмоқда. Социалистик мусобақа ва унинг олий босқичи — коммунистик меҳнат ҳаракати хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида КПСС XXIII съезди қўйган вазифаларни муваффақиятли бажариш учун муҳим аҳамиятга эга. Коммунистик меҳнат зарбдорлари ва коллективлари Октябрнинг 50 йиллиги ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган курашнинг биринчи сафларида бормоқдалар.

Шу билан бирга, дейилади қарорда, социалистик мусобақани ва коммунистик меҳнат ҳаракатини ташкил этиш ишида каттагина нуқсонлар бор. Мусобақалашувчиларнинг мажбуриятлари кўпинча иқтисодий жиҳатдан асослаб берилмаяпти, ташкилий-техникавий тадбирлар билан мустаҳкамланмаяпти. Мусобақа натижаларидан ҳаммани хабардор қилиб туриш, илғор тажрибани пропаганда қилиш ва жорий этиш дуруст йўлга қўйилмаган. Баъзи корхоналарда хўжалик ва касаба союз раҳбарлари маънавий рағбатлантиришнинг аҳамиятини пасайтириб юбормоқдалар. Баъзи корхоналар цехлар, участкалар, бригадаларнинг, айрим ходимларнинг орқада қолиш сабаблари очиб ташланмаяпти, уларга зарур ёрдам кўрсатилмаяпти.

Баъзи касаба союз ва хўжалик ташкилотлари коммунистик меҳнат зарбдорлари ва коллективлари деган ном беришда шошма-шошарлик қилмоқда. Айрим ҳолларда ҳали меҳнатда юксак натижаларга эришмаган коллективларга, шунингдек айрим ишчилар, колхозчилар ва хизматчиларга мана шундай ном берилмоқда. Баъзан ишчи ва хизматчиларнинг билимлари, малакаси қандай оширилганлиги, уларнинг оилага муносабати, турмушдаги хулқ-атвори ҳисобга олинмасдан, иш нормаларини бажариш якунларига қараб гина коммунистик меҳнат зарбдори номи бериб юборилмоқда.

Муҳим вазифа шундан иборатки, дейилади қарорда, мусобақанинг ташкилий даражасини ошириш, КПСС XXIII съезди қарорлари ва янги беш йиллик топшириқларини бажариш учун курашда унинг ҳамма имкониятларидан фойдаланиш, коммунистик ижтимоий муносабатларни камол топтириш ва янги жамият кишисини воязга етказиш керак.

Қабул қилинадиган мажбуриятлар конкрет бўлиши, шу тармоқдаги энг юксак техникавий-иқтисодий кўрсаткичлар назарда тутиши, меҳнатни илмий асосда ташкил этишни жорий қилиш, ишлаб чиқариш техникаси ва технологиясини такомиллаштиришни, илғор тажрибани оммалаштириш, меҳнатни муҳофаза қилишни ва хавфсизлик техникасини яхшилашни, ишчилар, колхозчилар ва хизматчиларнинг билимлари ва малакасини ошириш учун, тарбиявий ишни яхшилаш ва маиший хизматни такомиллаштириш учун конкрет чоралар кўрилишини кўзда тутиши лозим.

Коммунистик меҳнат ҳаракати мусобақани ташкил этишнинг ленинча принциплари: натижалардан ҳаммани хабардор қилиб туриш, бу натижаларни бир-бирига таққослаш, тажрибани амалда такрорлаш, ўртоқларча ўзаро ёрдам принциплари негизидаги социалистик мусобақанинг таркибий қисми ва давоми сифатида ривожлантирилиши керак.

Коммунистик меҳнат коллективлари ва зарбдорлари номини бир йиллик иш якунларига қараб бериш, деб таъкидланади қарорда, мақсадга мувофиқ, деб ҳисоблансин. Коммунистик меҳнат коллективлари ҳамда зарбдорлари меҳнат ва ўқишда юксак кўрсаткичларга эришиш билан, коммунистик ахлоқ нормаларига риоя қилишлари билан ўз номларини ҳамиша оқлаб турсинлар. Башарти коллектив, шунингдек ишчилар, колхозчилар ва хизматчилар ишдаги кўрсаткичларини ёмонлаштириб қўйсалар, мажбуриятларини бажара олмай қолсалар, келгуси давр учун уларга фахрий номлар берилмаслиги керак.

Ишчилар, колхозчилар ва хизматчилар меҳнат интизоми бузилганлиги, турмушдаги нолойиқ хулқ-атвор, безорилик ва бошқа ножўя ишлар учун айрим ҳолларда бундай номни бериш ҳуқуқига эга бўлган ташкилотларнинг ўзи томонидан исталган вақтда шу номдан маҳрум қилиниши мумкин.

СССР бўйича «Коммунистик меҳнат зарбдори» деган кўкракка тақиладиган бир хил нишон ва гувоҳнома жорий этишга қарор қилинди. Фахрли номни олган бригада, участка, смена, цех, ферма, звено коллективларига ва шуларга тенглаштирилган коллективларга байроқча билан бир хилда бўлган «Коммунистик меҳнат коллективи номи берилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома» берилади. Буларни касаба союзлари область, ўлка советлари тегишли совет ва хўжалик органлари билан биргаликда тасдиқлайди. Фахрли номга сазовор бўлган корхоналар, ташкилотлар, совхозлар, колхозларга касаба союз марказий комитети ва СССР министрлиги идораси таъсис этган. Қизил байроқ ва «Коммунистик меҳнат коллективи номи берилганлиги тўғрисидаги диплом» топширилади.

Касаба союз ҳаракати олий мактабининг ҳузурида социалистик мусобақа ва коммунистик меҳнат ҳаракатига доир назарий проблемаларни ўрганувчи ва тажрибани умумлаштирувчи илмий марказ вужудга келтиришга қарор қилинди. (ТАСС).

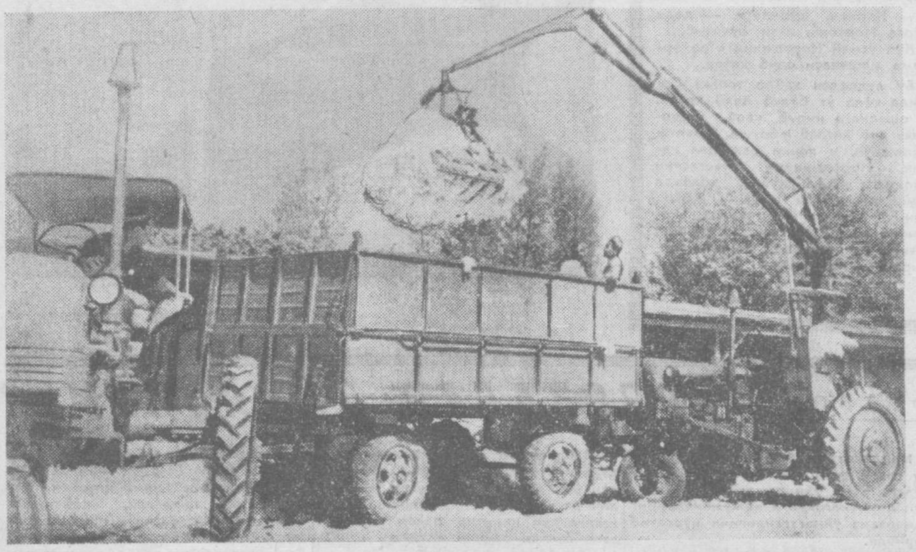

Оржоникидзе районидаги «Правда» колхози деҳқонлари марраға эртароқ етиш учун астойдил курашиб, қабул пунктларига кундан-кунга кўпроқ пахта жўнатмоқдалар. Суратда сиз прицепларга «оқ олтин» ортилаётган пайтни кўриб турибсиз.

С. Махов фотоси.

ҲОРМАНГ, ЧЕВАРЛАР

Бекобод районидаги Навоий номли колхозда терим авжига чиқаяпти. Айниқса Мамараим Ҳошимов, Мирза Тошбоев, Сонбназар Очилов ўртоқлар бошчилик қилаётган звеноларнинг деҳқонлари суръатга суръат қўшаяптилар. Бу звенолардаги асосий ҳосил машиналар билан терилаяпти. Механизаторларнинг ғайрат-шижоатини ҳар қанча мақтасак камлик қилади.

Биз шу звеноларнинг далаларида елкама-елка туриб пахта тераётган чеварлар ҳақида гапирмоқчимиз. Улар машина ишлай олмайдиган ерлардаги ҳосилни жадал териб олишяпти.

Мана чаққон теримчилар: Г Абдуқаримова, М. Хўжамуродова, М. Аълоева, Т. Маҳмудова, М. Омониллаева, И. Нарзиқулова, Ш. Жўраева, А. Ҳамроқулова, Б. Раҳмонова, Н. Босманқулова, Г. Раҳмонова. Бу чеварларнинг ҳар бири мавсум охиригача 10.12 тоннадан пахта териб беришга аҳд қилган. Ҳозир улар хирмонга кунига 120-130 килограммдан «оқ олтин» тўкишмоқда.

Қ. СИДДИҚОВ.

СЕРҚУЁШ РЕСПУБЛИКАМИЗДА

КОНСЕРВА КОНВЕЙЕРИ

НАМАНГАН, (ЎзТАГ). Наманагандаги консерва заводида автоматлаштирилган линия фойдаланишга топширилди. Бу автомат линия бир кунда 20 минг банка мева шарбати ишлаб чиқара олади.

Наманганликлар 1966 йилда мамлакатга ўн уч миллион банкадан кўпроқ ҳар хил консерва берадилар. Бу йилги мавсумда биринчи марта бир неча юз минг банка шафтоли шарбати, шунингдек, харидорларга ғоят манзур бўлаётган талай миқдорда помидор шарбати ишлаб чиқарилди.

ШОГИРДЛАР

УСТОЗ БЎЛМОҚДА

НАМАНГАН, (ЎзТАГ). Мамағиёс Илёсов бошлиқ сувоқчилар бригадаси Наманган қурилиш бошқармасида энг яхши бригада ҳисобланади. Бу аҳил коллектив бажараётган ишларнинг ҳаммаси ҳамиша юксак баҳога сазовор бўлмоқда. Наманганнинг донгдор бинокори — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдулла Воҳидов бунга айниқса хурсанд. Мамағиёс — сўнгги йиллада шаҳарнинг ана шу донгдор бинокори қўлида тарбия топган бир юз йигитдан биридир.

Илёсов бошлиқ бригада беш йиллик илғорларининг ҳурмат тахтасига ёзиб қўйилган. Бригада йил бошидан буён бир неча минг дона пишиқ ғишт, бир неча тонна цемент, ўн кубометрдан кўпроқ ёғоч ва тахта, темир бетон конструкциялари тежади.

Абдулла Воҳидовнинг ўзлари устоз бўлиб қолган шогирдлари донгдор устадан ибрат олиб, универсал бинокорлар тайёрламоқдалар. Бу ёш устозларнинг ёрдами билан ёш ишчилар айни бир вақтда 3—4 касбни — сувоқчи, ғишт терувчи, том ёпувчи, печкачи касбини эгалламоқдалар.

Кекса бинокор Абдулла Воҳидов бахтиёр кишидир. Унинг жуда кўп шогирдларидан бири бўлган Мамағиёс Илёсов меҳнатда эришган муваффақиятлари учун ватаннинг юксак мукофоти — Ленин ордени билан тақдирланди.

МЕДИЦИНА

ШАҲАРЧАСИ

ДЕНОВ (Сурхондарё области), (ЎзТАГ). Бу ерда йирик медицина шаҳарчаси қурила бошланди. Бунинг учун 2 миллион сўмдан кўпроқ пул ажратилди. Лойиҳада касалхона корпусларидан ташқари медицина ходимлари учун обод уй-жойларнинг бутун бир кварталини қуриш кўзда тутилади.

ЯХШИ СОЛДАТ БЎЛАДИЛАР

АНДИЖОН, (ЎзТАГ). Андижондаги ҳарбий хизматга чақириш пункти. Икки эгизак йигит — Ҳасанбой ва Ҳусанбой Юнусовлар ҳозиргина қабул комиссияси залидан чиқиб кетдилар. Булардан Ҳасанбой «Электродвигатель» заводининг фрезерчиси, Ҳусанбой эса, Андижондаги автобазалардан бирида шофер бўлиб ишлайди. Ака-ука Юнусовлар кўпдан буён авиация қисмларида хизмат қилишни орзу этмоқдалар. Улар кўпдан буён сабот билан тайёргарлик кўриб, разрядли спортчи бўлдилар ва ДОСААФ ёрдами билан электромеханиклик харбий-техника ихтисосига эга бўлдилар. Ака-ука ўз орзусига эришди. Олган билимлари уларга армияда керак бўлади. Бу билимлар уларга тез вақт ичида классли мутахассис бўлиш имконини беради.

Янгиқўрғон район ҳарбий хизматга чақириш комиссиясига бир гуруҳ мактаб ўқувчилари — Р. Иброҳимов, И. Тўхтабоев, И. Убайдуллаев ва А. Олимовлар келишган. Уларнинг ҳаммаси забардаст, бақувват йигитлардир. Уларнинг кўкрагида «Ватан мудофаасига тайёр» значоги порлаб турибди. Ҳужжатлар бу йигитларнинг ҳам касб эгаси эканлигидан далолат бериб турибди. Ҳарбий хизматга чақириш комиссияси дўстларнинг коллектив бўлиб қилган илтимосини қондиради. Улар артиллерия қўшинларнига йўлланма олишди.

Андижондаги пахта заводининг ходими, Совет Иттифоқи Қаҳрамони А. Йўлдошев ҳарбий хизматга чақирилувчилар билан учрашиб, уларга Улуғ Ватан урушининг унутилмас йиллари тўғрисида гапириб, бундай деди:

Армиямиз ўз сафига ажойиб йигитларни қабул қилади. Биз аминмизки, армия сафига 1966 йилда чақирилувчи ёшлар ўз оталарининг шонли традицияларини давом эттириб, ватанга садоқат билан хизмат қиладилар.

ҚУВОНЧЛИ КЎРСАТКИЧ

САМАРҚАНД, (ЎзТАГ). Хатирчи районидаги «Партия XXII съезди» колхози далаларида пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. Масалан, Ч. Тошниёзов бошлиқ бригада биринчи теримдаёқ ҳар гектаридан 20 центнердан ҳосил кўтарди. Шукур Умурзоқов звеноси эса, 23 центнердан пахта териб олди. Бу ерда йиллик планни бажармоқ учун биринчи теримда йиғиштириб олинган пахта етарли бўлди. Шукур Умурзоқов ҳар гектар ердан камида 40 центнердан пахта териб олишни мўлжалламоқда.

ТОЖИКИСТОН ССР. Вахш водийсидаги Ажина-тепа чўққисига олимлар ва мактаб ўқувчилари, шаҳарликлар ва колхоз аъзолари шошилишяпти. Улар уйқудаги Будданинг баҳайбат ҳайкалини кўриш ниятидалар. Ҳайкалнинг узунлиги 11 метрга тенг. Бу Ўрта Осиёдаги қатор, улкан ҳайкаллар ичида энг баҳайбати ҳисобланади. Ҳайкалнинг ўнг қўли ва боши сақланмаган. Археологлар ҳайкалнинг парчаланган қисмларини йиғиштирмоқчилар. Экспедиция раҳбари, тарих фанлари кандидати Б. А. Литвинскийнинг айтишича Будда Гаутама шакья-Муни деб ном олган бу ҳайкал икки ярим минг йил илгари буддилар динини ташкил этган. Бу ҳайкал Ленинградга олиб келинади ва Эрмитажнинг реставрация устахонасига ўрнатилади.

Суратда: Будда ҳайкалининг чап қўлини кўриб турибсиз.

В. Стеченцев фотоси.
ТАСС — фотохроникаси.

БОСИЛМАГАН ХАБАРЛАР ИЗИДАН

„ЎГАЙ БЎЛИМ“

«Қибрай» боғдорчилик совхозининг бир группа ишчилари юқоридаги сарлавҳа билан редакцияга хат ёзиб, совхознинг, айниқса унинг биринчи бўлимида меҳнаткашларининг маданий хордиқ чиқаришлари учун шароит яратилмаганлиги ҳақида хабар қилишган эди. Редакция хатда кўрсатилган фактларни совхоз маъмуриятига маълум қилиб, бу борада қандай тадбир-чоралар кўрилганлиги ҳақида суриштирган эди.

Қуйида совхоз директори ўртоқ Аловуддиновнинг редакцияга юборган жавобини босаётирмиз:

«Тошкент ҳақиқати» йўллаган «Ўгай бўлим» сарлавҳали босилмаган хабар совхознинг биринчи бўлими ишчилари ўртасида кенг муҳокама қилинди ва хатда кўрсатилган фактлар тўғри, деб топилди. Бўлим ишчиларига маданий ва маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш мақсадида клуб, кутубхона бинолари қурилиб, йил охиригача ишга туширилади. Улар Бўзсув каналига қурилган водокачка орқали сув билан таъминланади. Иккинчи бўлимда эса водопровод қурилиб ишга туширилди. Бундан ташқари, совхоз ишчиларини табиий газ билан таъминлашга алоҳида эътибор берилмоқда. Бу соҳада лойиҳалаш иши тугалланди. Шунингдек, биринчи бўлимда чойхона, магазин бинолари қуриш, унинг атрофларини гулзорлаштириш, ҳовуз қазиш ҳам планлаштирилди. Совхоз маъмурияти ишчи ва хизматчиларни ишдан сўнг маданий ҳордиқ чиқаришлари учун барча зарур тадбирларни амалга оширишга киришган.

ЯНА АВТОБУС ХУСУСИДА

Редакцияга келган бир хатда шундай дейилади:

Мана, биз, йўловчилар Навоий номли Катта Академик опера ва балет театри остановкасида 19-автобусни кутиб турибмиз. Соат 13. Биз диспетчердан шу маршрутда фақат 4 та автобус қатнаётганини сўраб билдик. Соат 13 дан 45 минут ўтганда автобус келиб тўхтади. Йўловчилар «дув» этиб, ўзларини автобусга уришди. Лекин автобус ҳайдовчиси «машинам бузуқ» деб, гаражга жўнаб қолди. Яна ярим соат кутдик. Бу келган автобусга шунчалик ур-йиқит бўлдики, асти қўяверасиз.

Шу кунларда 19-маршрутда қатнайдиган автобусни ярим соат, бир соат кутиш ҳеч гап бўлмай қолди. Наҳотки бу маршрутда қатнайдиган шофёрлар иши устидан жиддий контроль ўрнатиш мумкин бўлмаса?!»

Бу хатга шаҳар автотрести бошқарувчисининг ўринбосари ўртоқ Б. Киршенберг редакцияга шундай жавоб йўллади:

«Редакцияга келган шикоят 1-автопарк ходимлари ўртасида муҳокама қилинди. Хатда кўрсатилган фактлар тўғри деб топилди. 19-автобус қатнашини яхшилаш мақсадида қўшимча автобуслар бириктирилди. Уларнинг график асосида ишлашини таъминлаш учун қатъий контрол ўрнатилди».

Ахлоқ темасида

СИРТИ ЯЛТИРОҚ...

Кимки, ўзининг ҳурмат эътиборини қадрласа, у киши бошқаларга ҳам шундай ҳурмат кўзи билан қарайди. Шундай эмасми? Ҳа, инсон фазилати касб танламаганидек, у ким бўлишидан қатъий назар, ўз одоби билан гўзал. У оддий ишчими, олимми ё бошлиқми — каттага ҳурмат, кичикка қилган ширин забони билан эътибор қозонади. Ахир халқимиз ҳам ҳурмат қилсанг, ҳурмат кўрасан, ёки, ахлоқсиз ҳусн — у ҳусн эмас, деб бежиз айтмаган-ку.

Лекин минг бор, афсус, орамизда шундай курмаклар ҳам учрамоқда-ки, уларни тўғридан-тўғри пуфакка ўхшатиш мумкин. Чунки, фавқулодда амалдорлик курсисига ўтириб қолган ёки чўнтаклари тер тўкиб топилмаган пул ҳисобига қаппайгач, кўпинча босар-тусарларини билмай қолишади. Улар ўзларига ҳаддан ташқари бино қўйиб, на каттани ҳурмат қилишади на кичикни. Ана шу ўта «маданиятли» кишилар бирорта бекорчи қулоқ суратини топиб олишса, бошқаларни камситиб, ўзларини кўкларга кўтаришдан ҳам тойишмайди. Айниқса кўпчилик ўртасига тушиб қолишганда бундай мақтанчоқларнинг асл башараси сув юзида қалқиб юрган кўпикдек кўриниб қолади. Ана шунда улар уч кун бурун ичганароғининг кайфи билан қулоқни батанг келтирадиган даражада қаҳқаҳа уриб, тутуруқсиз гаплар билан кўпчиликнинг ғашига тегишади.

Шу ўринда Октябрь район маҳаллаларидан биридаги чойхонада бўлган бир воқеани келтириб ўтмоқчимиз.

Эрта билан соат 10 лар чамаси. Чойхонада шу маҳаллали саккиз-ўн чоғли қари-қартанглар, беш-олтита ўспиринлар ҳам чойхўрлик қилиб ўтиришибди. Улар орасида кўринишидан туппа-тузук, усти-боши ҳам ялтироқ бир йигит, икки қўли чўнтагида тик турган ҳолда, ваъзхонлик қиляпти. Ваъзхонлик қилиб у кўпчилик учун фойдали бирор лекция ўқиётгани йўқ. Аксинча, ўзи қаерда, атрофида кимлар ўтирибди — назар-писанд қилмай, кеча кимнинг тўйида, кимлар билан бирга бўлгани, қанча ичгани кўйингчи, ярим кечада қандайдир дўстининг оиласини безовта қилиб, лағмон қилдириб, ейишганигача гурурланиб гапирарди. У гап орасида кимларгадир баҳо бериб, ўзини мақтаб қўярди.

Шу вақт у кечқурун кўп ичиб юборганиданми, баданлари жунжиб, боши худди ари қамалиб қолган хумга ўхшаб қолганлигидан нолиб қолди. Ўзининг айтишича, шу сабабли шарманда бўлишдан қўрқиб, ишга ҳам бормаган эмиш.

— Ке, бултургидан иш қоптими,— деди у қўл силтаб ва чойхоначининг етти ёшли боласини чақирди-да, қўлига уч сўмлик пулни тутқазар экан:

— Бош оғриғини биласанми, тирмизак? Оёқни қўлингга олиб, магазиндан «чоракталик» оқидан олиб кел,— дейди. Боланинг эътироз билдиришига қарамай, у мажбур қилади. Бола бу ғалати кишининг буйруғини икки қилолмай, магазинга чопиши билан, унинг тўрт яшарлик укаси чойхонани бошига кўтариб дод солади. Ҳалиги «маданиятли» усти ялтироқ «ҳуқуқшунос» эса:

— Товушингни ўчир, хумпар, аканг ҳозир морожний олиб келади,— деб овутиб турганида, ота-бола олдинма кейин чойхонага кириб келишади. Ота чойхонани ташлаб кетган ўғлига пўписа қилмоқчи бўлиб турган эди, бола қўйлаги орасидан шишани олиб, ҳалиги йигит қўлига тутқазиши билан негадир отанинг тили тутилиб, нафаси ичига тушиб кетди. Бояги олифта эса парвойи фалак, гўё ҳеч нарса бўлмагандек, чойхонада арок билан «нонушта»сини қилаверди.

Энг ташвишли жойи шундаки, эндигина етти ёшга тўлган гўдакка арок олдириб келган, кўпчилик иззат-ҳурматини оёқ ости қилган бу шахсга на боланинг отаси, на шу ерда ўтирган чойхўрлар ботиниб бир нарса дейиша олмади. Нега энди, унинг ўзи кимсан терговчи. Вақти келганда, у ёшлар тақдирига ана шундай бефарқ қарайдиган, ўзининг бир-икки соатлик ҳузур-ҳаловати йўлида ҳеч нарсани тан олмайдиган, жамоат тартибини бузувчиларни тергайдиган шахс.

Йўқ, эндиликда орамизда онда-сонда бўлса ҳам учраб қоладиган бундай калон думоғ, худбин, ўз мавқеи соясида на каттани, на кичикни ўйламайдиган бундай шахсларга жамоат таъсирини ўтказиш вақти етиб келди. Совет кишиси шаънига доғ туширувчи бундай усти ялтироқ, амалпарастлик, мақтанчоқлик сарқитларини тамомила тугатиш учун аввало, жамоат таъсирини кучайтириш, уларга нисбатан кишиларда нафрат туйғуларини уйғотиш керак. Токи уларнинг бу ярамас иллатлари бошқа навқирон ёшларимизга юқмасин.

А. ШАЙХОВ.

⊙ Областимизнинг ғаллакор хўжаликларида кузги дон экишга киришилди. Бу соҳада Оржоникидзе районидаги «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхози аъзолари яхши натижаларга эришмоқдалар. Суратда: колхознинг Бўстонлиқ участкасида дон экиш пайти. Моҳир механизатор ўртоқ М. Юсупов кунига 15 гектардан ортиқ ерга буғдой экаяпти.

М. Нуриддинов фотоси.

ОЛИМЛАР БИЛИМЛАРНИ ОММАЛАШТИРМОҚДАЛАР

Ўзбекистон Фанлар академиясига қарашли бир қанча институтларнинг олимлари Тошкент шаҳридаги йирик завод ва қурилишларда «Мамлакатимиз ва республикамиз ўтмишда, ҳозирги кунда ва келажакда» деган темада лекциялар ўқий бошладилар.

Фалсафа ва ҳуқуқ, тарих ва археология, ядро физикаси, гидрогеология институтларининг ходимлари республика Фанлар академияси ҳузуридаги «Билим» жамияти бошланғич ташкилотининг ташаббуси билан Совет ҳокимиятининг 50 йиллигига ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган лекциялар ўқимоқдалар. Улар КПСС XXIII съезди қарорларини, беш йиллик план директиваларини кенг тушунтириб бермоқдалар.

Жамиятнинг академия ҳузуридаги ташкилотига тушаётган йўлланмалар бўйича ҳар ойда икки юз лекция ўқилмоқда, ҳар ҳафтада бирон институтнинг олимлари коллектив бўлиб ишчилар ҳузурига борадилар. Улар сўнгги вақтларда тушки танаффусда ва ишдан кейин «Ташсельмаш», «Ташкенткабель», темирбетон буюмлар заводлари, Октябрь революцияси номли тепловоз — вагон ремонти заводида, тўқимачилик комбинатида ишчилар билан учрашдилар.

Ядро физикаси, геология, химия институтларининг илмий ходимлари ўзларида меҳнаткашлар, жангчилар, студентларнинг экскурсияларини уюштирмоқдалар. Улар келган меҳмонларга ўз лабораторияларини кўрсатмоқдалар, эришган илмий ютуқлар билан уларни таништирмоқдалар. Геологлар ва сейсмологлар ишчи ва маҳалла клубларида зилзила сабаблари ва уни олдиндан билиш имкониятлари тўғрисида гапириб бермоқдалар.

Олимлар илмий ва назарий конференциялар ўтказишга, республика пойтахтидаги бир қанча йирик саноат корхоналарида консультация пунктлари ташкил қилишга қарор бердилар. (ЎзТАГ).

● Ҳамза номли Ленин орденли ўзбек Давлат академик драм театри янги мавсумни бошлади. Театр коллективи пойтахт томошабинларига ўзининг янги «Парвона» спектаклини кўрсатди. Суратда: спектаклдан бир кўриниш.

Ф. Шамсутдинов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

БЎСТОН ЭТАЙ

Йўлларингни яшнатиб бўстон этай,
Икки ёнинг сумбулу райҳон этай.
Ҳар нафас минг тил билан куйлаб сени
Бу жаҳон булбулларин ҳайрон этай.
Кипригинг устига қўнган гардни
Кўзга суртиб сурмайи мингон этай.
Ҳар нигоҳнинг мушкулини осон қилур,
Мушкулинг бўлса дегил осон этай.
Ишқнинг осмонида жоним мунтазир
Кел сени, ой бағрида меҳмон этай.
Айладинг дунёда беармон мени,
Ҳар нафас хизматни беармон этай.
Чустийга бондинг ғазалхон айладинг
Дилбарим, номинг ёзиб достон этай.

ЧУСТИЙ.

ДОНГДОР ЙИГИТ ҚЎШИҒИ

Ғир-ғир шамол эсади, ғир-ғир шамол,
Тонг ёришиб, кулишиб кўнгил очар,
Офтоб жамол кўрсатар, офтоб жамол,
Чаманзорлар муаттар хушбўй сочар.
Қувонади кўзларим, қувонади,
Гулбаҳорда ёшлигим акс этади,
Уйғонади далалар, уйғонади,
Сирға тақиб япроқлар рақс этади.
Нақорат:
Сенсан мисли шалола,
Билмайсан оҳу-нола,
Севгим сенга ҳавола,
Эй, шўх қиз бола!

Йигит-қизлар ишлайди, йигит-қизлар,
Меҳнат билан ўлкамиз яшаради,
Куч-ғайратни билакка йиғиб қизлар
Эл қувончин дарёдек тоширади.
Қулоч ёзар гул водий, қулоч ёзар,
Мўл ҳосилдан нишона ҳар шонамиз.
Қўшиқ-куйга бурканар кенг пахтазор,
Меҳнат билан ёруғдир пешонамиз!
Нақорат:
Сенсан мисли шалола,
Билмайсан оҳу-нола,
Севгим сенга ҳавола,
Эй, шўх қиз бола!

Ҳаким ХЎЖАЕВ.

Табиат жилваси

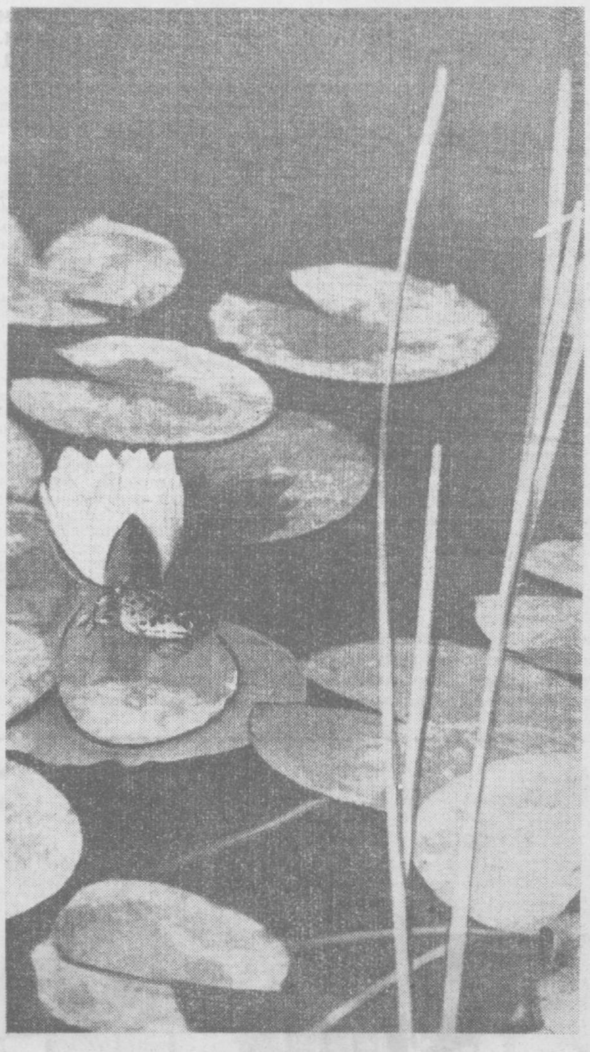

М. Нуриддинов фотоэтюди.

ИШҚИБОЗ

ҲАЗИЛ ҲИКОЯ

Номозшом пайти эди. Нортожи оёқлари «8» бўлиб, ер сузиб келаяпти. Бўсағада уйдан ҳовлиқиб чиқиб келаётган онасига дуч келди.

— Ичкилигам қуриб кетсин! Устингни чўткала! Овқатинг ўчоқда. Мен Кўпайсин холангни олдига кетдим, касал бўпқопти... — Сожида хола автомат бўлиб, тез-тез гапирганича ғойиб бўлди.

Нортожи уйга кираверишда осиғлиқ турган қора чўткани олиб, гандираклаган ҳолда, аввал чанг ва лой юқидан таниб бўлмас тусга кирган сариқ туфлисига ишқалади, сўнг кулранг шимини булғалаб «тозалади», охири чўткани эгнидаги оқ кўйлагига нари-бери суркаб, чангдан қоққан бўлди. У чўткани полга иткитиб, ошхонага йўналди. Қозоннинг қопқоғини олиши билан худди қозондан эшитилгандай, қўшни ҳовлидан қий-чув овоз қулоғига чалинди.

— Ие, футбол, футбол — деди Нортожи ҳафриқиб ва чўмични ола солиб, қозондаги шўрвани тўкиб-чочиб, товоқчага қуйдида, айвонга қараб югурди. Телевизорнинг қулоғини бураб юборди. То экран ёригунча ошхонага лапанглаб бориб, битта пиёз билан пичоқ келтирди.

Экранда «Пахтакор» стадиони лиқ тўла одам, қий-чув, ҳуштак авжида. Икки тараф футболчилари бир-бирининг дарвозасига қаттиқ ҳужум қилиб, тўп талашаяпти.

.. Тўп Абдурайимовда, Ибрагимовга оширади, Ибрагимов Красницкийга беради, Красницкий Абдурайимовга қайтаради, Абдурайимов икки ҳимоячини алдаб ўтади, дарвозага яқинлашаяпти... удар!.. Тўп дарвоза ёнидан ўтиб кетади.

Нортожи бир қўлида пиёзни, иккинчи қўлида пичоқни ғижимлаганича, худди биров билан уришмоқчидек, хўроз каби кўзларини лўқ қилиб, бўйнини экранга чўзганича қараб қолди. Дикторнинг овози бирдан пасайиб, «дарвоза ёнидан ўтиб кетди» деганидан сўнг, бўшашиб жойига ўтирди. Икки кўзи, эс-хаёли экранда-ю, қўллари пиёз арчий бошлади.

Пахтакорчилар яна ҳужумга ўтишди. Диктор ҳам ҳовлиқиб, овозини баландлай бошлади. Нортожи кўзлари олайиб пиёз пўстлоғини товоқчадаги шўрвага ташлаяпти, тўғраётган пиёзи эса, столга тушаяпти. Тўп меҳмонлар дарвозасига яқинлашган сари у ўрнидан қўзғалиб, тиз чўкиб олди:

— Ҳа Абдурайим, бўш келма! — дея қичқириб қўйди. Шўрвага нон тўғраб ича бошлади. Баъзида очилган оғзи буёқда қолиб, қошиқ бурнига тақалиб қоларди, кўзлари эса, экрандан сира узилмасди, энгашиб шўрва ичганида қошлари ажинларни юқори суриб, манглайигача чиқиб кетарди.

Диктор бидирлаб кетди:

—... Мухин меҳмонлар ҳужумини қайтаришга муваффақ бўлди, тўпни қаттиқ тепиб юборди. Тўп Красницкийда, Красницкий Ибрагимовга беради. Ибрагимов Суюновга, Суюнов Абдурайимовга оширади. Абдурайимов моҳирлик билан ҳимоячиларни алдаб ўтади, дарвозага яқинлашаяпти, яна бир ҳимоячини алдаб ўтди, удар! Гол!

Бутун вужуди қалтираб, экранга тикилиб қолган Нортожи ўрнидан туриб кетаркан, Абдурайимов билан баравар оёғини силтаб, полда мудраб ётган ола мушукни тепиб юборди ва диктор билан баравар «Го-ол!» деб қичқирди. (Мушук эса, «миёв» дея коптокдек деразадан оша ҳовлига тушди).

Ўйин яна қизиб кетди. Нортожи, кўзлари ёввойи мушукнинг кўзларидек ёниб, экранга тикилганича, қошиққа илинган катта гўштни тишлари билан тортқилаб, чандир эканми, не азобда бир бўлагини узиб олди. Красницкий тўп билан югуриб, меҳмонлар дарвозасига яқинлашганда, қий-чув орасида Нортожи оғзидаги гўштни бутунлай ютиб юборганини билмай қолди. Шундай қилиб, «Пахтакор» футболчиларининг кейинги хавфли ҳужумлари пайтида ҳам ҳаяжондан қалтираб нима еб, нима ичаётганини билмаётган Нортожи Красницкий усталик билан тўпни узоқдан тепиб, дарвозага киритганида чандирнинг қолган катта бўлагини ҳам бутунлай ютиб юборди. Ўйин иккию бир ҳисоби билан пахтакорчилар фойдасига ҳал бўлди.

Нортожи севинчини ичига сиғдиролмай қўшниси Ўтамбойнинг олдига шошилди. Лекин ўрнидан туриши билан кўнгли айниб кетди. Ранги қув ўчиб, ўқчий-ўқчий ҳовлига чиқди.

— Нортожи, кўрдингми ўйинни, роса... Ие, нима қилди сенга? — қўшниси Ўтамбой кириб қолди. У Нортожини бу ҳолатда кўриб қўрқиб кетди.

— Қорним оғрияпти, — деди зўрға Нортожи икки букилиб...

Кўп ўтмай Нортожини «Тез ёрдам» машинаси олиб кетди.

Бу воқеадан хабар топган Сожида хола ўт бўлиб ёниб кетди. У ошхонага кириб, «вой ўлақолай» деб йиғлаб юборди. Маълум бўлишича, у кечки овқатдан кейин, Нортожининг шуваҳасини ўчоқдаги қўрга қўйиб, қозонда идиш-товоқларни ювган-у Кўпайсин холаникига шошганидан, «қозонни келиб юварман» хаёлида ювинди билан қозон чочиқни қолдириб кетган экан.

Комил МУҲАМЕДОВ.

Р. ДИКСОН: „Социалистик назария ва практика хавфли равишда бузилмоқда“

СИДНЕЙ. (ТАСС). Австралия Коммунистик партияси Марказий Комитети Раиси Р. Диксоннинг «Трибюн» газетасида босилиб чиққан мақоласида бундай дейилади: маданий революция деб аталган тадбир муносабати билан Хитойда яқинда бўлиб ўтган воқеалар «жаҳон халқлари кўз ўнгида социализм тўғрисидаги тасаввурга зарар етказди ва коммунистик партияларни ташвишга солиб, уларнинг танқидига учради».

ХКП раҳбарларининг ҳозирги йўли, деб таъкидлайди Р. Диксон, «Марксизмдан чекиниш бўлиб, социалистик назария ва практикани хавфли равишда бузишдир. Ҳозир бу сиёсат самараларини истаганча кўриш мумкин. ХКП раҳбарларининг сиёсати, деб таъкидлайди сўнгра Австралия Компартиясининг Раиси, улар «Ўзларининг Совет Иттифоқига қилаётган ҳуружларини яна бошлашга ва кучайтиришга, социалистик лагерь ва жаҳон коммунистик ҳаракатидаги ихтилофларни кучайтиришга қарор берганликларини» кўрсатиб турибди.

Бу — маданий революция деб аталган тадбирнинг ҳақиқатан ҳам асосий белгисидир — деди Р. Диксон. — Акс ҳолда Пекиндаги совет элчихонасига қарши қаратилган намойишларни ва Германия Демократик Республикаси вакилига нисбатан жисмоний куч ишлатилганлигини қандай тушунмоқ керак?»

Сўнгра Р. Диксон Хитойда «Қизил соқчилар» вужудга келтирилганлиги ва бу соқчилар «Буюк маданий ўзгаришларни ўтказувчилар» деб эълон қилинганлигига тўхталиб, бундай деб ёзади: «Бу даъвонинг бемаънилигини, жумладан, «Қизил соқчилар» қилаётган ҳаракатларнинг ўзи намойиш қилиб кўрсатди». «Эҳтимол, — деб ёзади сўнгра Р. Диксон,— «Қизил соқчилар»нинг вазифаси «маданий революция»ни ўтказишдан эмас, балки қандайдир бошқа мақсадни амалга оширишдан иборат бўлса керак... қисқаси, болалар билан ўсмирлардан Хитой Компартияси ичидаги оппозицияга қарши фойдаланилди».

ВДР СУВ ХЎЖАЛИГИ МИНИСТРЛИГИНИНГ БАЁНОТИ

ХАНОЙ. Вьетнам Демократик Республикаси сув хўжалиги ва электростанциялар министрлиги баёнот эълон қилиб, Америка авиациясининг Шимолий Вьетнамдаги дамбалар ва ирригация иншоотларига ҳужум қилаётганлигини қоралади, деб хабар беради Вьетнам информация агентлиги.

АЛОҚА МИССИЯСИНИНГ НОРОЗИЛИГИ

ХАНОЙ. 26 сентябрь. (ТАСС). Вьетнам Халқ армияси олий қўмондонлигининг алоқа миссияси Америка авиацияси Вьетнамдаги демилитаризация қилинган зона тўғрисидаги қоидани бузганлиги муносабати билан Вьетнамдаги кузатувчи ва контрол қилувчи халқаро миссияга кеча норозилик мактуби юборди.

Вьетнам информация агентлигининг хабар беришича, 18 сентябрдан 25 сентябрга қадар Америка самолётлари демаркация чизиғининг ҳар икки тарафидаги демилитаризация қилинган зонанинг ғарбий қисмига бир неча марта заҳарловчи химиявий моддалар сочиб кетган.

Шу давр ичида «В—52» стратегик бомбардимончи самолётлар демилитаризация қилинган зонанинг шимолий қисмидаги Виньлинь районини икки марта бомбардимон қилди.

Америка авиациясининг бундай ваҳшиёна ҳаракатлари, дейилади норозилик мактубида, 1954 йилги, Вьетнамга доир Женева битимларини қўпол равишда бузишдир.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

ИНДИРА ГАНДИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Ҳиндистон Бош Министри Индира Ганди Ҳиндистон миллий конгресси партияси аъзоларини келгуси йил бошида ўтказиладиган парламент сайловларида ғалаба қозониш учун кураш олиб боришга чақирди.

ПТИ агентлиги хабар беради: Ганди Ҳиндистон миллий конгресси партияси умумҳиндистон комитетининг Эрнакуламда (Керала штати) ўтказилган сессиясида бу партиянинг сайлов олди манифести лойиҳаси юзасидан музокараларда сўзга чиқиб, ҳукмрон Ҳиндистон миллий конгресси партиясининг кейинги 19 йил ичидаги фаолиятига тўхталиб ўтди. Муваффақиятларимиз билан бир қаторда, деди у, камчилик ва нуқсонларимиз ҳам бор. Аммо, булар, деб таъкидлади у, ўсиш даврининг хатолари ва қийинчиликларидир. Индира Ганди Ҳиндистон миллий конгресси партиясининг ҳамма аъзоларига мурожаат қилиб, уларни ўз сафларини жипслаштиришга ва ҳинд халқининг тараққиёти ҳамда равнақи йўлида зўр ғайрат билан меҳнат қилишга чақирди.

Ганди оппозициячи партияларнинг фаолиятини кескин танқид қилди.

Индира Ганди сўзининг охирида Ҳиндистон халқини бирлашишга ва мамлакатни ривожлантириш юзасидан Ҳиндистон миллий конгресси ишлаб чиққан программани амалга ошириш учун кураш олиб боришга чақирди.

МУВАФФАҚИЯТСИЗ УРИНИШ

ТОКИО. 26 сентябрь. (ТАСС). Японияning биринчи Ер сунъий йўлдошини орбитага чиқариш йўлидаги уриниши муваффақиятсиз бўлиб чиқди. Бу нарса йўлдош тиркалган ракета учирилганидан сўнг орадан ярим соат ўтгач почта ва телеграф министрлиги берган хабаридан маълум бўлди. Муваффақиятсизликнинг сабаби айтилмади.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ. Америка Қўшма Штатларининг ҳарбий самолётлари Вьетнам далаларига, деҳқонларнинг уй-жойларига заҳарли моддалар сепмоқда.

ЮПИ — ТАСС фотоси.

БМТ САВДО ВА ТАРАҚҚИЁТ КЕНГАШИНИНГ СЕССИЯСИ ЁПИЛДИ

ЖЕНЕВА. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг савдо ва тараққиёт масалалари билан шуғулланувчи кенгашининг 4-сессияси ўз ишини тамомлади. Сессия БМТнинг савдо ва тараққиётга бағишланган конференцияси иккинчи сессиясининг дастлабки кун тартибини қабул қилди. Кенгаш Ҳиндистон ҳукуматининг таклифига биноан, иккинчи сессияни 1967 йил 12 сентябрдан 27 октябргача Деҳлида ўтказишни БМТ Бош Ассамблеясига тавсия этишга қарор қилди. 1967 йилги конференцияга қўйиладиган асосий масалалар орасида «халқаро савдо-сотиқ муносабатларининг ривожланишига ёрдам берувчи савдо сиёсатининг принциплари хусусида кўпроқ даражада келишувга эришиш учун кўриладиган чоралар» ҳам бор.

КИСАНГАНИ МОБУТУ АРМИЯСИ ҚЎЛИДА

БРАЗЗАВИЛЬ. Киншаса радиосининг хабар беришича, Конго миллий армиясининг батальонлари билан Мобутуни қувватлаётган оқ танли ёлланган аскарлар отряди якшанба куни Кисангани (собиқ Стэнливиль)ни қўлга олди. Исён кўтарган Катанга жандармлари шаҳардан қочиб, қўлларидаги қурол билан ўрмонларга яширindилар. Конго армияси қўмондонлиги қурол-яроғларни топшириш учун уларга 24 соат муҳлат берди. Ана шу муҳлат тамом бўлгач, Конго радиоси «чомбечи солдатлар» деб аталётган Катанга жандармларига «исёнчилар» деб қаралади.

ЎРТА ДЕНГИЗДА МАШҚЛАР

ҚОҲИРА. Ўрта денгизда Бирлашган Араб Республикаси ҳарбий денгиз кучларининг машқлари бошланди. Миср флоти тарихида ўтказилган машқлар ичида энг каттаси бўлган бу машқларда сув усти ва сув ости ҳарбий кемаларининг ҳамма турлари, шунингдек Бирлашган Араб Республикаси ракета техникаси ва ҳарбий ҳаво кучлари қатнашмоқда.

ФУТБОЛ ДАРВОЗАЛАР ДАҲЛСИЗМИ?

Мамлакат футбол чемпионатининг бу галги тури ҳам «кам ҳосилли» бўлди. Етти ўйинда атиги тўққизта тўп киритилганлиги ҳужумчиларнинг самарасиз ўйнаётганлигини кўрсатиб турибди.

«Пахтакор»нинг яна омади келмади. Ўз майдонида Кутаисининг «Торпедо» командасини қабул қилган колхоз футболчилари энг заиф ҳисобланган бу команда ҳимоясини ҳам ёриб ўтолмадилар. Ўйиндан ишқибозлар қониқиш ҳосил қилишмади. Бутун матч давомида ҳужумчиларимиз Красницкий, Абдураимов ва Иброҳимовлар бир мартадан гол киритиш имконига эга бўлдилар. Аммо бу имконият ҳам зое кетди. Дарвозалар даҳлсиз қолди. Командамиз асосий составида биринчи бор катта жанг майдонига тушган дарвозабон Любарцев ўзини яхши томондан кўрсатди.

«Қайрат»нинг марказий ҳимоячиси Степанов Ростов армиячилари билан бўлган учрашувда узоқ масофадан қаттиқ зарб билан рақиб дарвозасига тўп киритиб шахсий ҳисобидаги голлар сонини олтитага етказди. Бу ўйинда 1:1 ҳисоби қайд қилинди.

Тбилисининг «Динамо» командаси ҳужумчиси Датунашвили «Крылья Советов» дарвозасига ягона тўп киритиб учрашувни ўз фойдасига ҳал қилди. Холис майдон — Кривой-Рогдаги «Горняк» стадионида ўтказилган Донецкнинг «Шахтёр» ва Москванинг «Локомотив» командалари ўртасида бўлиб ўтган учрашувда ҳам шундай ҳисоб қайд қилинди. Ўзга майдон кончиларга кулиб боқди.

Одессада маҳаллий армиячилар ва Минскнинг «Динамо» командаси футболчилари баҳси 1:1 ҳисобида тугади.

Судьялар энг йирик ҳисобни Бокуда қайд қилдилар. «Нефтяник» Ленинграднинг «Зенит» командасини 3:0 ҳисобида мағлубиятга учратди. Банишевский иккита тўп киритди. Москва ва Киев динамочилари ўйинида ҳисоб очилмади.

«А» класси юқори лигасидаги командаларнинг аҳволи ҳозирча мана бундай:

Командалар	Ўйин	Тўплар	Очко
«Динамо» К.	27	53—12	44
«Торпедо» М.	28	45—27	35
ЦСКА	24	52—30	34
СКА Р.	27	42—38	33
«Нефтяник»	27	38—23	31
«Пахтакор»	25	24—17	29
«Спартак»	24	33—28	29
«Динамо» Мн.	27	32—29	29
«Динамо» Тб.	26	32—25	27
«Қайрат»	25	24—24	27
«Динамо» М.	26	35—29	26
«Шахтёр»	26	26—30	26
«Зенит»	28	32—44	25
«Черноморец»	26	23—30	22
«Арарат»	26	18—41	20
«Торпедо» Кт.	27	33—49	19
«Крылья советов»	26	17—36	17
«Локомотив»	26	19—38	14
СКА Од.	27	12—40	11

ҚЎШИМЧА МАРШРУТ

17 — шаҳар касалхонаси ҳозир Киров районидаги 6 — мактаб-интернат биносига кўчиб ўтган. Касалхона зилзила оқибатида анча шикастланган эди. Энди илгариги мактаб-интернатга томон келаётган одамлар оқими ҳам кўпайиб қолди. Шуни ҳисобга олиб, янги бинога кўчиб ўтган касалхонани Юнусобод билан боғловчи янги маршрут очилди. 80—автобус ГАИ пости ва Юнусобод орқали касалхонагача қатнаяпти.

Редактор ўринбосари Т. РАСУЛЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

28 СЕНТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — Телевизион янгиликлар, 18.20 — Юлдузча (тележурнал), 18.50 — Истиқбол эгалари («Ёшлик» студияси). 20.00 — Марказий телестудия кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — Хасис ва Қувноқ поезд (болалар учун), 17.25 — Биз яшаётган шаҳар (телефильм), 18.00 — Бахтли ўлка қўшиқлари, 18.40 — Бутуниттифоқ қурилиш майдонларида, 19.00 — Кичик концерт, 19.15 — Артур Рубинштейн концерти, 19.50 — Тошкент янгиликлари.

Ўзбек тилида: 20.00 — Шеърият мухлисларига, 20.20 — Тошкент янгиликлари, 20.30 — Инсон ва қонун, 21.00 — Телефильм, 21.30 — Концерт, 22.00 — Бадиий фильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 28.IX да Семурғ 29/IX да Майсаранинг иши.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 28.IX да Парвона, 29/IX да Ўғирланган умр.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Уруш ва тинчлик — САНЪАТ САРОЙИ (кенг форматли рангли бадиий фильм, икки қисмдан иборат 1-серия, кеч соат 6-15 ва 9-15 минутда).

Юпқа муз устидан — «ЎЗБЕКИСТОН», (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 2 да).

Чоллар хмель теримида — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8-20 минут ва 10 да)

Юпқа муз устидан — «ФЕСТИВАЛЬ», КАФАНОВ номли.

Муҳаббатга овоз бераман — ПУШКИН номли.

Аршин моллолон — «УДАРНИК». Бугун янги аттракцион — «ВАТАН».

Гиппократ қасами — ТЕЛЬМАН номли.

Менинг севгим — 9 МАЙ номли.

«ТАШПРОМКОММУНГАЗ» ТРЕСТИ табиий газдан фойдаланувчи гражданлардан

ГАЗ УЧУН БЎЛГАН ҚАРЗЛАРИНИ ТЎЛАШНИ СЎРАЙДИ.

Маҳаллий Советлар ва ведомстволарнинг уйларида яшаб турган гражданлар қарзни уй-жойлардан фойдаланиш конторалари (ЖЭКлар) ва уй-жой бошқармаларининг жировкалари бўйича тўлайдилар.

Қарзларини тўламаган гражданларга газ бериш тўхтатилади.

ПУШКИН НОМЛИ ПАРКДА

28, 29, 30 сентябрда ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТЛАРИ

Концертларда: Олмахон Ҳайитова, Манзура Мўминова, Дилбар Абдуллаева, Тўхта Рисметова, Камтар Отабоев, Изом Садриев, Исмоил Бойжонов ва бошқалар қатнашади.

Ўзбек халқ чолғу ансамбли жўр бўлади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ПАССАЖИРЛАР ТАШИШ ТОШКЕНТ ШАҲАР ТРЕСТИГА линия диспетчерлари вазифасида (сменалаб) ишлаш учун 7-синф ҳажмида маълумоти бўлган кишилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пушкин кўчаси, 39-уй, кадрлар бўлими (1, 8, 26, 28, 41-автобус, 3, 4, 5-троллейбуснинг «Ассакинская» остановкаси).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 08749. ИНДЕКС 64969. Г. 1211.